Neljapäev, 10. oktoober 2019

P9_TA(2019)0033

Euroala tööhõive- ja sotsiaalpoliitika

Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2019. aasta resolutsioon euroala tööhõive- ja sotsiaalpoliitika kohta (2019/2111(INI))

(2021/C 202/08)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikleid 3 ja 5,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikleid 9, 145, 148, 149, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 158, 165, 166, 174 ja 349,

— võttes arvesse 13. aprillil 2016. aastal Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevahelist parema õigusloome kokkulepet ([1]),

— võttes arvesse ELi põhiõiguste hartat, eelkõige selle IV jaotist (Solidaarsus),

— võttes arvesse ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni,

— võttes arvesse ÜRO kestliku arengu eesmärke, eriti 1., 3., 4., 5., 8., 10. ja 13. eesmärki,

— võttes arvesse komisjoni 2013. aasta sotsiaalsete investeeringute paketti,

— võttes arvesse viie juhi 22. juuni 2015. aasta aruannet „Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimine“ ([2]),

— võttes arvesse nõukogu 14. mai 2018. aasta soovitust euroala majanduspoliitika kohta ([3]),

— võttes arvesse komisjoni 12. juuni 2019. aasta teatist „Euroopa majandus- ja rahaliidu süvendamine: kokkuvõte viie juhi aruandele järgnenud nelja aasta jooksul tehtust – Euroopa Komisjoni panus 21. juuni 2019. aasta euroala tippkohtumisele“ (COM(2019)0279),

— võttes arvesse komisjoni 5. juuni 2019. aasta teatist „2019. aasta Euroopa poolaasta: riigipõhised soovitused“ (COM(2019)0500),

— võttes arvesse komisjoni 27. veebruari 2019. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (COM(2019)0151) ja parlamendi 4. aprilli 2019. aasta sellekohast seisukohta ([4]),

— võttes arvesse komisjoni 21. novembri 2018. aasta teatist „2019. aasta majanduskasvu analüüs: üleilmse ebakindluse tingimustes on vaja tugevamat Euroopat“ (COM(2018)0770),

— võttes arvesse komisjoni ja nõukogu 15. märtsil 2019. aastal vastu võetud ühist tööhõivearuannet,

— võttes arvesse komisjoni 21. novembri 2018. aasta soovitust võtta vastu nõukogu soovitus euroala majanduspoliitika kohta (COM(2018)0759),

([1]) ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.
([2]) https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/5-presidents-report_et.pdf.
([3]) ELT C 179, 25.5.2018, lk 1.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0337.

Neljapäev, 10. oktoober 2019

— võttes arvesse komisjoni 21. novembri 2018. aasta aruannet „Häiremehhanismi aruanne 2019“ (COM(2018)0758),

— võttes arvesse komisjoni 3. oktoobri 2008. aasta soovitust tööturult tõrjutud isikute aktiivse kaasamise kohta ([5]),

— võttes arvesse komisjoni 21. novembri 2018. aasta teatist „2019. aasta eelarvekavad: üldine hinnang“ (COM(2018)0807),

— võttes arvesse komisjoni 22. novembri 2017. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (COM(2017)0677) ja parlamendi 19. aprilli 2018. aasta sellekohast seisukohta ([6]),

— võttes arvesse komisjoni 26. aprilli 2017. aasta teatist „Euroopa sotsiaalõiguste samba loomine“ (COM(2017)0250),

— võttes arvesse komisjoni 26. aprilli 2017. aasta teatist „Algatus lapsevanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalustamiseks“ (COM(2017)0252),

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu nõukogu 13. märtsi 2018. aasta soovitus, milles käsitletakse töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate juurdepääsu sotsiaalkaitsele (COM(2018)0132),

— võttes arvesse komisjoni 5. aprilli 2011. aasta teatist „Romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiate ELi raamistik aastani 2020“ (COM(2011)0173) ning sellele järgnenud rakendamis- ja hindamisaruandeid,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/1158, milles käsitletakse lapsevanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalustamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 2010/18/EL ([7]),

— võttes arvesse komisjoni talituste 26. aprilli 2017. aasta töödokumenti, milles tehakse kokkuvõte 2013. aasta soovituse „Investeerides lastesse aitame neil välja rabeleda ebasoodsate olude ringist“ tulemustest (SWD(2017)0258),

— võttes arvesse komisjoni strateegilist soolise võrdõiguslikkuse kava 2016–2019 ja Euroopa soolise võrdõiguslikkuse pakti 2011–2020 ning nõukogu 7. märtsi 2011. aasta järeldusi selle pakti kohta ([8]),

— võttes arvesse 2002. aastal Barcelonas kokku lepitud lapsehoiuteenuste eesmärke, mille kohaselt sooviti 2010. aastaks võimaldada lapsehoiuteenuseid vähemalt 90 %-le kolmeaastastest ja vanematest lastest, kes ei ole veel jõudnud kohustuslikku kooliikka, ja vähemalt 33 %-le alla kolmeaastastest lastest,

— võttes arvesse komisjoni 4. oktoobri 2016. aasta teatist „Noortegarantii ja noorte tööhõive algatus kolm aastat hiljem“ (COM(2016)0646),

— võttes arvesse komisjoni 14. septembri 2016. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (COM(2016)0604),

— võttes arvesse komisjoni 14. septembri 2016. aasta teatist „Euroopa investeeringute tugevdamine töökohtade loomiseks ja majanduskasvu saavutamiseks: Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi teine etapp ning uus Euroopa välisinvesteeringute kava“ (COM(2016)0581),

([5]) ELT L 307, 18.11.2008, lk 11.
([6]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0181.
([7]) ELT L 188, 12.7.2019, lk 79.
([8]) ELT C 155, 25.5.2011, lk 10.

— võttes arvesse komisjoni 10. juuni 2016. aasta teatist „Euroopa uus oskuste tegevuskava. Koostöö inimkapitali tugevdamiseks ning töölesobivuse ja konkurentsivõime suurendamiseks“ (COM(2016)0381),

— võttes arvesse komisjoni 2. juuni 2016. aasta teatist „Euroopa jagamismajanduse tegevuskava“ (COM(2016)0356),

— võttes arvesse ringmajanduse paketti (direktiivid (EL) 2018/849 ([9]), (EL) 2018/850 ([10]), (EL) 2018/851 ([11]) ja (EL) 2018/852 ([12])),

— võttes arvesse komisjoni 1. juuni 2016. aasta teatist „Euroopa investeerib taas. Euroopa investeerimiskava täitmise ülevaade“ (COM(2016)0359),

— võttes arvesse komisjoni 8. märtsi 2016. aasta teatist Euroopa sotsiaalõiguste teemalise arutelu käivitamise kohta (COM(2016)0127) ja selle lisasid,

— võttes arvesse komisjoni 16. veebruari 2012. aasta valget raamatut „Piisava, kindla ja jätkusuutliku pensioni tagamise tegevuskava“ (COM(2012)0055),

— võttes arvesse nõukogu 7. detsembri 2015. aasta järeldusi sotsiaalmajanduse kui Euroopa majandusliku ja sotsiaalse arengu olulise teguri edendamise kohta,

— võttes arvesse oma 13. märtsi 2019. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2019. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta ([13]),

— võttes arvesse oma 11. detsembri 2018. aasta resolutsiooni hariduse kohta digiajastul ning ELi poliitikakujundamisega seotud probleemide, võimaluste ja õppetundide kohta ([14]),

— võttes arvesse oma 25. oktoobri 2018. aasta resolutsiooni euroala tööhõive- ja sotsiaalpoliitika kohta ([15]),

— võttes arvesse oma 11. septembri 2018. aasta resolutsiooni võimaluste kohta töötajatele kvaliteetsete töökohtade leidmiseks vigastuse või haiguse järel ([16]),

— võttes arvesse oma 16. novembri 2017. aasta resolutsiooni ebavõrdsusevastase võitluse kohta töökohtade loomise ja majanduskasvu hoogustamiseks ([17]),

— võttes arvesse oma 24. oktoobri 2017. aasta resolutsiooni miinimumsissetuleku poliitika kui vaesuse vastu võitlemise vahendi kohta ([18]),

— võttes arvesse oma 14. septembri 2017. aasta resolutsiooni Euroopa uue oskuste tegevuskava kohta ([19]),

— võttes arvesse oma 19. jaanuari 2017. aasta resolutsiooni Euroopa sotsiaalõiguste samba kohta ([20]),

— võttes arvesse oma 26. mai 2016. aasta resolutsiooni vaesuse sooliste aspektide kohta ([21]),

---

([9]) ELT L 150, 14.6.2018, lk 93.
([10]) ELT L 150, 14.6.2018, lk 100.
([11]) ELT L 150, 14.6.2018, lk 109.
([12]) ELT L 150, 14.6.2018, lk 141.
([13]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0202.
([14]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0485.
([15]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0432.
([16]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0325.
([17]) ELT C 356, 4.10.2018, lk 89.
([18]) ELT C 346, 27.9.2018, lk 156.
([19]) ELT C 337, 20.9.2018, lk 135.
([20]) ELT C 242, 10.7.2018, lk 24.
([21]) ELT C 76, 28.2.2018, lk 93.

Neljapäev, 10. oktoober 2019

— võttes arvesse oma 2. veebruari 2016. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus deklareerimata töö ennetamise ja tõkestamise alast koostööd edendava Euroopa platvormi loomise kohta ([22]),

— võttes arvesse oma 25. novembri 2015. aasta resolutsiooni ELi töötervishoiu ja tööohutuse strateegilise raamistiku kohta aastateks 2014–2020 ([23]),

— võttes arvesse OECD ja Euroopa Komisjoni algatust „State of Health in the EU" ([24]) (Tervise olukord ELis) ja sellega seotud aruannet „Health at a glance: Europe 2018" ([25]) (Euroopa tervishoiu ülevaade 2018. aastal),

— võttes arvesse komisjoni 2018. aasta aruannet pensionide piisavuse ning vanemaealiste inimeste sissetulekute praeguse ja tulevase piisavuse kohta ELis, mis avaldati 26. aprillil 2018. aastal,

— võttes arvesse komisjoni 2018. aasta aruannet rahvastiku vananemise ning majandus- ja eelarveprognooside kohta ELi liikmesriikides (2016–2070), mis avaldati 28. mail 2018. aastal,

— võttes arvesse muudetud Euroopa sotsiaalhartat ja 2014. aastal käivitatud Torino protsessi, mille eesmärk on tugevdada Euroopa sotsiaalharta lepingusüsteemi Euroopa Nõukogus ja selle suhetes Euroopa Liidu õigusega ([26]),

— võttes arvesse oma 8. märtsi 2011. aasta resolutsiooni tervisealase ebavõrdsuse vähendamise kohta ELis ([27]),

— võttes arvesse ÜRO puuetega inimeste õiguste komitee 2015. aasta septembri lõppjäreldusi seoses Euroopa Liidu 2014. aasta juunis komiteele esitatud esialgse aruandega,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta direktiivi 2006/54/EÜ meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes (võrdse kohtlemise direktiiv) ([28]) ning Euroopa Ühenduse asutamislepingu (1992) artiklit 141, mis puudutab võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtet,

— võttes arvesse komisjoni strateegilist soolise võrdõiguslikkuse kava 2016–2019, mille põhiprioriteet on pensionilõhe vähendamine, ja komisjoni 2018. aasta aruannet pensionide piisavuse kohta,

— võttes arvesse ELi noortestrateegiat aastateks 2019–2027, mis põhineb nõukogu 26. novembri 2018. aasta resolutsioonil, ning strateegia „Euroopa 2020" eesmärki vähendada haridustee poolelijätnute osakaalu alla 10 %;

— võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja 2017. aasta aprilli eriaruannet nr 5/2017 pealkirjaga „Noorte töötus: kas ELi poliitika on midagi muutnud? Hinnang noortegarantiile ja noorte tööhõive algatusele",

— võttes arvesse OECD 2018. ja 2019. aasta tööhõiveprognoose,

— võttes arvesse Euroopa ligipääsetavuse akti,

([22]) ELT C 35, 31.1.2018, lk 157.
([23]) ELT C 366, 27.10.2017, lk 117.
([24]) https://ec.europa.eu/health/state/glance_et.
([25]) https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/state/docs/ 2018_healthatglance_rep_en.pdf.
([26]) https://www.coe.int/en/web/turin-european-social-charter/turin-process
([27]) ELT C 199 E, 7.7.2012, lk 25.
([28]) ELT L 204, 26.7.2006, lk 23.

— võttes arvesse nõukogu 9. aprilli 2019. aasta soovitust euroala majanduspoliitika kohta (2019/C 136/01),

— võttes arvesse komisjoni 2019. aasta ülevaadet tööhõive ja sotsiaalarengu kohta Euroopas,

— võttes arvesse komisjoni 2019. aasta palgavaesuse aruannet,

— võttes arvesse nõukogu 2018. aasta soovitust, milles käsitletakse töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate juurdepääsu sotsiaalkaitsele,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/1152 läbipaistvate ja prognoositavate töötingimuste kohta Euroopa Liidus ([29]),

— võttes arvesse kodukorra artiklit 54,

— võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit (A9-0016/2019),

A. arvestades, et ELi tööturutingimused on jätkuvalt paranemas, peamiselt tänu rahvusvahelise majanduskeskkonna pikaaegsest positiivsena püsimisest; arvestades, et tööhõive määr on pidevalt suurenenud ja jõudis 2018. aasta viimases kvartalis 73,5 %-ni, kusjuures 240,7 miljonit inimest töötab, mis on rekordiline tase; arvestades, et euroala tööhõive määr on kasvanud 66,5 %-lt 2017. aastal 67,4 %-ni 2018. aastal; arvestades, et eri liikmesriikide, piirkondade ja elanikkonnarühmade tööhõive määr on endiselt väga erinev; arvestades, et tööhõive määra kasv on aeglustunud, ja arvestades, et see suundumus oodatavalt jätkub; arvestades, et sama dünaamika jätkudes jõuab tööhõive määr 2020. aastal 74,3 %-ni;

B. arvestades, et endiselt on teravalt päevakorral pikaajalised probleemid, nagu elanikkonna vananemine, digiüleminek ja selle mõju tööle, kliimamuutused ja loodusvarade mittesäästev kasutamine;

C. arvestades, et üle 55-aastaste töötajate hulgas on tööhõive määr tugevasti kasvanud; arvestades, et 2018. aastal oli 55- kuni 64-aastaste töötajate tööhõive määr euroalas 58,8 %, mis oli endiselt keskmisest madalam; arvestades, et selle vanuserühma naiste tööhõive määr on madalam ehk 52,9 %; arvestades, et demograafilised prognoosid ennustavad vanemate töötajate arvu kasvu; arvestades, et demograafilised muutused mõjutavad pensioni-, tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse süsteeme;

D. arvestades, et on vaja tõhusat poliitikat, et hõlmata mitmesuguseid tööhõivevorme ja piisavalt kaitsta töötajaid väärkohtlemise, diskrimineerimise ja vaesuse eest;

E. arvestades, et palgavaesed moodustavad märkimisväärse osa tööga hõivatud inimestest; arvestades, et 2017. aastal ohustas vaesus 9,4 % töötajatest ning ligikaudu 20,5 miljonit töötajat elas vaesusriskiga leibkonnas; arvestades, et teatavate elanikkonnarühmade, eelkõige osalise tööajaga töötavate inimeste, füüsilisest isikust ettevõtjate, ajutiste töötajate, nooremate, madalama haridustasemega inimeste ja üksikvanemate hulgas on oht olla palgavaene oluliselt suurem ning mõnedel juhtudel on see oht viimastel aastatel märkimisväärselt suurenenud;

F. arvestades, et sooline erinevus tööhõives oli 2018. aastal 11,6 protsenti, mis ei ole pärast 2013. aastat peaaegu üldse muutunud; arvestades, et kogu ELis teenivad naised meestest keskmiselt 16 % vähem, kuigi see on liikmesriigiti väga erinev; arvestades, et 65- kuni 79-aastaste pensionäride sooline pensionilõhe on ELi 28 liikmesriigis ligikaudu 37,2 %; arvestades, et hoolduskohustused jagunevad ELis naiste ja meeste vahel ikka veel ebavõrdselt;

G. arvestades, et põhivastutus noorte töötusega võitlemise eest lasub liikmesriikidel, kes peavad välja töötama ja rakendama tööturgu reguleerivaid raamistikke, haridus- ja koolitussüsteeme ning aktiivset tööturupoliitikat;

H. arvestades, et töötundide koguarv on alates 2013. aastast pidevalt, kuigi aeglaselt kasvanud; arvestades, et püsiva ja täistööajaga tööhõive määr kasvab jätkuvalt, samal ajal kui osalise tööajaga tööhõive määr vähenes 2018. aastal; arvestades, et osalise tööajaga töötavate inimeste osakaal ELis suurenes 15 %-lt 2002. aastal 19 %-ni 2017. aastal;

([29]) ELT L 186, 11.7.2019, lk 105.

arvestades, et osalise tööajaga töötas 2017. aastal ELis palju rohkem naisi (31 %) kui mehi (8 %); arvestades, et mittevabatahtlikult osalise tööajaga töötajate arv on endiselt väga suur ja see puudutab 1,3 miljonit inimest rohkem kui 2018. aastal; arvestades, et ajutiste töötajate osakaal ELis suurenes 11 %-lt 2002. aastal 13 %-ni 2017. aastal;

I. arvestades, et mõne liikmesriigi tööturul esineb selliseid struktuurseid probleeme nagu vähene osalemine ning oskuste ja kvalifikatsioonide nõudlusele mittevastavus; arvestades, et tööturu nõudlusele vastamiseks on aina rohkem vaja konkreetseid meetmeid, et integreerida ja taasintegreerida mitteaktiivset tööjõudu;

J. arvestades, et töötuse määr kahanes 2019. aasta juunis ELis 6,3 %-le ja euroalal 7,5 %-le; arvestades, et see vähenes kõigis vanuserühmades nii meeste kui ka naiste hulgas; arvestades, et liikmesriikide näitajate vahel püsivad suured erinevused ning töötuse määrade erinevus riigiti ja piirkonniti on alates 2017. aastast suurenenud; arvestades, et noorte töötus on endiselt lubamatult suur – aprillis 2019 oli see 14,2 % (2018. aastal ELis keskmiselt 15,2 % ja euroalal 16,9 %), kuid see on väiksem kui 2008. aasta kriisieelne tase; arvestades, et erinevused liikmesriikide vahel on väga suured; arvestades, et keskmiselt on iga teine töötu tööotsija olnud ilma tööta rohkem kui 12 kuud ja pikaajalise töötuse määr (3,8 %) on jätkuvalt kõrgem kriisieelsest tasemest, mis oli 2,9 %; arvestades, et puudega inimeste seas on töötuse määr jätkuvalt eriti kõrge;

K. arvestades, et Eurostati andmetel oli 2017. aastal ELi 28 liikmesriigis 8,973 miljonit alahõivatud osalise tööajaga töötajat; arvestades, et lisaks sellele olid 8,127 miljonit inimest töö seisukohast kättesaadavad, kuid ei otsinud tööd, ning veel 2,289 miljonit inimest otsisid tööd, kuid ei saanud lähiajal tööle asuda; arvestades, et kokkuvõttes tähendab see seda, et 2017. aastal olid 19,389 miljonit inimest ELi 28 liikmesriigis töötutega sarnases olukorras, ilma et neid oleks võetud arvesse kui töötuid, ja neid, keda arvestati töötutena, oli peaaegu sama suur arv (18,776 miljonit);

L. arvestades, et tööturu horisontaalne ja vertikaalne killustatus ning palgavaesus püsib ja mõjutab eelkõige naisi, väheste oskustega töötajaid, noori ja eakaid ning puudega inimesi, rahvus-, keele-, etnilisi ja seksuaalvähemusi ning sisserändaja taustaga inimesi; arvestades, et 2016. aastal oli puudega inimeste tööhõive määr 48,1 % ehk palju madalam kui keskmine tööhõive määr;

M. arvestades, et pikaajaline töötus mõjutab ebaproportsionaalselt noori, üksikvanemaid, mitteametlikke hooldajaid, pikaajalise haiguse, puude või terviseprobleemidega inimesi, sisserändajaid ning rahvus- ja usuvähemustesse kuuluvaid inimesi, kes seisavad jätkuvalt silmitsi takistustega tööturule juurdepääsul ja diskrimineerimisega tööhõive kõikides etappides;

N. arvestades, et kvaliteetne tööhõive on oluline tegur võitluses vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu; arvestades, et on vaja jõuda kõigi ühiskonnaliikmeteni, kes on tööturust kõige kaugemal ning keda ohustab vaesus ja sotsiaalne tõrjutus;

O. arvestades, et kasvab täitmata töökohtade määr ning tööjõu nõudluse ja pakkumise erinevus on paljudes liikmesriikides endiselt tähtis töötuse põhjus; arvestades, et oskuste ja nõudluse struktuurne tasakaalustamatus ja oskuste puudus mõjutab paljusid valdkondi, näiteks IKT sektorit, kus spetsialistide nõudluse ja pakkumise erinevus ELis kasvab 2020. aastaks ilmselt ligi 500 000 inimeseni; arvestades, et üheaegselt murega oskuste nappuse ja lünklikkuse pärast on umbes 39 % ELi töötajatest ELis sunnitud töötama madala kvalifikatsiooniga töökohtadel, mille jaoks nad on ülekvalifitseeritud;

P. arvestades, et Euroopa Kutseõppe Arenduskeskuse (Cedefop) hinnangul vastas 2017. aastal oskuste jaotus tööjõu hulgas üldiselt tööturu kvalifikatsiooninõuetele, tööjõu pakkumine ületas nõudluse kõigi kvalifikatsiooniliikide osas ja erinevus oli eriti suur madala ja keskmise kvalifikatsioonitaseme puhul; arvestades, et oskustööjõu nõudlus tõenäoliselt kasvab ning Cedefopi viimased prognoosid näitavad, et aastatel 2017–2025 luuakse rohkem kui 13 miljonit kõrget haridustaset nõudvat töökohta, samas kui madala kvalifikatsiooniga töökohti jääb ligi 6 miljoni võrra vähemaks;

Q. arvestades, et Cedefopi prognooside kohaselt kasvab kuni 2025. aastani nii kvalifitseeritud tööjõu nõudlus kui ka pakkumine; arvestades, et kvalifitseeritud tööjõu pakkumine peaks siiski kasvama nõudlusest mõnevõrra kiiremini ning näiteks üksnes alg- või madalama keskharidusega töötajate osakaal ilmselt kahaneb 20,2 %-lt 2017. aastal 16,8 %-le 2025. aastal; arvestades, et madalat kvalifikatsiooni nõudvate töökohtade osakaal eeldatavasti väheneb 18,4 %-lt 15,4 %-le, kuid see areng ei hoia ära võimalikke oskuste mittevastavusi, näiteks ülekvalifitseeritust;

R. arvestades, et tööturg on väga killustunud ja selle igal segmendil on oma iseärasused;

S. arvestades, et enam kui iga viiendat eurooplast ohustab vaesus ja sotsiaalne tõrjutus; arvestades, et pärast 2008. aastat on strateegia „Euroopa 2020“ vaesuse vähendamise eesmärgi suunas mingil määral liigutud (vaeste arv vähenes 5,6 miljoni inimese võrra), kuid eesmärk tuua 2020. aastaks vaesusest välja vähemalt 20 miljonit inimest jääb endiselt kättesaamatuks ning 113 miljonit inimest on ikka veel vaesuseohus; arvestades, et sellistes ohustatud rühmades nagu lapsed, üksikvanemad, puudega ning krooniliste füüsiliste ja vaimsete häiretega isikud, migrandid, romad ja rahvusvähemused on vaesuse määr teistest kõrgem; arvestades, et kogu ELis kasvab kiiresti palgavaesus (9,6 %) ning suureneb vaesus- ja ebavõrdsuslõhe; arvestades, et sotsiaalsiirded (pensione arvestamata) avaldavad olulist mõju vaesuse vähendamisele paljudes liikmesriikides (2017. aastal keskmiselt 32,4 %); arvestades, et alates 2010. aastast (v. a 2013. aastal) on see mõju igal aastal vähenenud ja erinevused liikmesriikide vahel on märkimisväärsed;

T. arvestades, et kvaliteetse ja taskukohase eluaseme ja tervishoiu üldkättesaadavus on ühiskonna esmavajadus;

U. arvestades, et endiselt püsivad puudujäägid sotsiaalkaitsesüsteemides ja teenuste kättesaadavuses; arvestades, et on tekkinud uued töövormid, sealhulgas platvormitöö ja üksikettevõtlus; arvestades, et tavapäraselt hõlmab sotsiaalkaitse täisajaga töötamiseks sõlmitud tähtajatu lepinguga töötajaid ja siin on vaja muutusi; arvestades, et eelkõige ebatüüpiliste töölepingutega töötajatel ei ole sageli täielikku juurdepääsu sotsiaalkaitsele ning paljudel füüsilisest isikust ettevõtjatel on see piiratud või puudub üldse; arvestades, et jätkuvalt tegutsetakse fiktiivse füüsilisest isikust ettevõtjana, mis põhjustab ebamäärasust, ebastabiilsust ja ebakindlust ja mõjutab eelkõige kaitsetumaid elanikerühmi; arvestades, et sotsiaalkaitse kättesaamatus pärsib töötajate heaolu ja tööturgude toimimist;

V. arvestades, et ELi noortegarantiid tuleb vastavalt Euroopa Kontrollikoja soovitustele jätkuvalt täiustada, et aidata kõiki mittetöötavaid ja mitteõppivaid noori;

W. arvestades, et erinevused eeldatavas elueas sõltuvad ka inimeste sotsiaal-majanduslikust seisundist; arvestades, et need erinevused kajastavad suuresti erinevusi riskiteguritega kokkupuutumisel (sealhulgas tööl), kusjuures väikese sissetulekuga leibkonnad annavad suurema tõenäosusega teada saamata jäänud arstiabist kui suure sissetulekuga leibkonnad; arvestades, et seetõttu on oluline edendada ja võtta tööhõive- ja sotsiaalpoliitikas arvesse tervisega seotud tegureid;

X. arvestades, et kesktasemel toimuvate kollektiivläbirääkimiste tulemuseks näib olevat kokkusurutum palgajaotus; arvestades, et kollektiivläbirääkimiste tähtsuse vähenemine mitmetes liikmesriikides on langenud kokku väikeste palkade maksmise sagenemisega (töötajad, kellele makstakse alla kahe kolmandiku mediaanpalgast);

Y. arvestades, et hea vaimne tervis on erakordselt oluline osa inimese heaolust; arvestades, et 2016. aastal oli ELis enam kui igal kuuendal inimesel probleeme vaimse tervisega; arvestades, et kõigis liikmesriikides on kroonilist depressiooni põdevatel inimestel palju väiksem tõenäosus tööd saada;

Z. arvestades, et ELis tervikuna on vaimse tervise probleemide kogukulud hinnanguliselt üle 600 miljardi euro ehk enam kui 4 % SKPst;

AA. arvestades, et 2017. aastal ületas euroalal leibkonna kasutada olev kogutulu inimese kohta 2008. aasta kriisieelse taseme, kuid see ei kehti kaheksa liikmesriigi ja paljude piirkondade kohta; arvestades, et leibkondade kogusissetulek kasvas aeglasemalt kui SKP, mis tähendab, et mitte kogu majanduse taastumisest tulenev tulude kasv ei ole leibkondadeni jõudnud, ning viitab sellele, et hiljutine majanduskasv ei ole kaasav; arvestades, et keskmine reaalpalk jääb paljudes liikmesriikides ikka veel allapoole kriisieelset taset ja selle kasv jäi 2017. aastal tootlikkuse kasvule alla; arvestades, et sissetulekute ebavõrdsus on sageli seotud hariduse, koolituse ja sotsiaalkaitse ebavõrdse kättesaadavusega;

Neljapäev, 10. oktoober 2019

AB. arvestades, et Eurobaromeetri 2018. aasta uuringu kohaselt valmistavad ELi kodanikele isiklikult kõige rohkem muret sotsiaal-majanduslik olukord ja keskkonnaküsimused;

AC. arvestades, et sellised ülemaailmsed suundumused nagu digiteerimine ja keskkonnaalane üleminek näitavad pakilist vajadust ELi ühtse lähenemisviisi järele; arvestades, et need üleilmsed probleemid mõjutavad piirkondi ja territooriume erineval viisil; arvestades, et sotsiaalse dialoogi, sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna roll on kaasava ülemineku saavutamiseks otsustava tähtsusega; arvestades, et ikka veel on paljudes liikmesriikides poliitikakujundamisse kaasatud vähe sotsiaalpartnereid;

AD. arvestades, et majandussektorid, mis tekitavad ligi 90 % CO_2 koguheitest, annavad tööd ligikaudu 25 %-le ELi töötajatest; arvestades, et selle tööjõu ümberõpe on oluline osa üleminekust kestlikule majandusele;

AE. arvestades, et ambitsioonikas kliimapoliitika loob töökohti ja majanduskasvu ning sellel on positiivne mõju heaolule; arvestades, et prognooside kohaselt luuakse ELis tänu Pariisi kokkuleppe täielikule rakendamisele 2030. aastaks 1,2 miljonit täiendavat töökohta, lisaks juba eeldatavale 12 miljonile uuele töökohale;

AF. arvestades, et täielikult rakendati vaid 9 % aastatel 2011–2018 tehtud riigipõhistest soovitustest, 17 % puhul tehti olulisi edusamme, 44 % puhul saavutati mõningat edu, 25 % puhul oli edasiminek vähene ja 5 % puhul ei saavutatud midagi;

AG. arvestades, et komisjon esitas 2019. aastal 15 liikmesriigile soovitused tervishoiuteenuste tulemuslikkuse, kättesaadavuse ja kestlikkuse parandamiseks;

AH. arvestades, et keskmised eluasemekulud ja eluasemega seotud ülemäärased rahalised kulud on ELis vähenenud, kuid piisava ja taskukohase eluaseme nappus on paljudes liikmesriikides ikka veel kasvav probleem; arvestades, et 2017. aastal läks igal kümnendal eurooplasel 40 % või enam leibkonna sissetulekust eluasemekuludele;

AI. arvestades, et hästi toimiv sotsiaaldialoog on Euroopa sotsiaalse turumajanduse põhielement, mis tugevdab sotsiaalset ühtekuuluvust ja vähendab ühiskonnas konflikte, tuues ühtmoodi kasu nii töötajatele, tööandjatele kui ka valitsustele; arvestades, et sotsiaaldialoog ja kollektiivläbirääkimised on olulised, et kujundada ja rakendada poliitikat, millega saab parandada töö- ja tööhõivetingimusi;

AJ. arvestades, et vabaühendused annavad olulise panuse teenuste osutamisse kaasamise eesmärgil ja väljendades mitmesuguseid seisukohti poliitika kujundamisel;

1. märgib, et kuigi ELi majandustingimused on praegu soodsad ja üldine tööhõivemäär pidevalt kasvab, on endiselt oluline kiiresti vähendada noorte töötust ja leevendada mittetöötavate ja mitteõppivate noorte probleemi, ning pakiline ülesanne on vähendada pikaajalist töötust, tööturu killustatust, ebavõrdsust ja palgavaesust ja parandada kaitsetumate elanikerühmade kaasamist ja tõsta tootlikkust, eriti maailmamajanduse võimaliku aeglustumise või majandusseisaku tingimustes; peab äärmiselt kahetsusväärseks, et reaalpalga kasv jääb häid tööturu- ja majandusnäitajaid arvestades oodatust väiksemaks; palub, et komisjon esitaks töötushüvitise edasikindlustuse korra, mis välistingimustest tulenevate vapustuste korral aitaks kodanikke kaitsta ja leevendaks survet riikide rahandusele;

2. võtab teadmiseks komisjoni 2019. aasta riigipõhised soovitused ja tervitab suuremat keskendumist investeeringutele; märgib, et peaaegu kolmandik kuni 2018. aastani antud riigipõhistest soovitustest on jäänud rakendamata; märgib, et töösuhteid ja tööhõivekaitset käsitlevate õigusaktide vallas on riigipõhiseid soovitusi rakendatud märkimisväärselt edukalt; väljendab aga muret selle pärast, et eriti aeglaselt on rakendatud tervishoiu ja pikaajalise hoolduse alaseid soovitusi ning 2018. aasta riigipõhiste soovituste täitmine on eelmiste aastatega võrreldes halvem, ning nõuab tungivalt, et komisjon avaldaks liikmesriikidele survet soovituste rakendamiseks, sõltumata sellest, kas nad on euroala liikmed või mitte; on veendunud, et ELi majanduse kasvupotentsiaali tugevdamise, suurema sotsiaalse kaasamise ning kõigi liidu elanike sotsiaalsete õiguste ja heaolu parandamise jaoks on väga tähtis tulevikusuunitlusega reformide elluviimine;

3. kutsub liikmesriike üles järgima soovitusi suunata maksukoormus tööjõult muudele teguritele, mis oleks jätkusuutliku majanduskasvu jaoks vähem kahjulik;

4. märgib, et riikide, piirkondade ja elanikkonnarühmade tööhõives on endiselt suured erinevused, mistõttu kujunevad riikide, piirkondade ja elanike rühmad, kelle peamine või isegi ainus konkurentsieelis ELi tööturul on madal sissetulek ja/või halvad töötingimused; rõhutab, et liikmesriigid ja komisjon peaksid tagama spetsiifilise tööhõivepoliitika rakendamise (erilise tähelepanuga põllumajandusele), et leevendada piiranguid ja raskusi, mida kogevad ebasoodsate demograafiliste tingimustega, näiteks elanikest tühjenenud või hõredalt asustatud piirkonnad, et suurendada nende suutlikkust luua maapiirkondades töökohti ja lisaväärtust; peab vajalikuks suurendada tööhõive määra ja sissetulekuid ning edendada inimväärsete töökohtade loomist, et saavutada strateegia „Euroopa 2020“ eesmärk – vähemalt 75 %-line tööhõivemäär;

5. taunib asjaolu, et paljudes liikmesriikides jääb leibkonna kasutada olev kogutulu inimese kohta ikka veel allapoole 2008. aasta kriisi eelset taset; nõuab tungivalt, et liikmesriigid teeksid rohkem ära ebavõrdsuse vähendamiseks;

6. rõhutab vajadust hästi kavandatud tööturupoliitika ja reformide järele, millega luuakse kvaliteetseid töökohti, võttes selleks meetmeid piisavate miinimumpalkade ja õiglase palgataseme tagamiseks, töötajate tervise ja heaolu kaitseks ja parandamiseks, töötute taaslõimimise tähtsustamiseks, töötajate võrdsete võimaluste, võrdse kohtlemise ja õiguste edendamiseks (ka avalikus sektoris), tööturule ühesuguse juurdepääsu, kõigile kehtiva sotsiaalkaitse ja töötajate liikuvuse hõlbustamiseks, eraldatud ja maapiirkondade vajaduste arvestamiseks ning ebavõrdsuse ja soolise tasakaalustamatuse vähendamiseks;

7. märgib tõsise murega, et mitmetes liikmesriikides on suur noorte tööpuudus ning noored hiljuti tööle võetud töötajad on kaitsetus olukorras; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles seadma prioriteediks noorte töötuse vähendamise ning kasutama täielikult ära selliseid rahastamisvahendeid nagu noortegarantii, ELi programmid (näiteks Erasmus+) ning sihtotstarbelised meetmed noorte töötuse vähendamiseks ja noorte tööhõive edendamiseks; peab äärmiselt kahetsusväärseks, et paljud eurooplased on sunnitud töötama osalise tööajaga; märgib, et see kahjustab nende sotsiaalkaitset;

8. märgib, et naiste osalemine tööturul kasvab jätkuvalt, kuid märgib murega, et pärast 2013. aastat ei ole sooline tööhõivelõhe peaaegu üldse vähenenud ning endiselt valitseb suur sooline ebavõrdsus tööhõive ja töötasu osas; märgib murega, et naised on vähem tasustatud sektorites üleesindatud ja töötavad sagedamini töökohtadel, mille jaoks nad on ülekvalifitseeritud; märgib, et vaid vähesed liikmesriigid on võtnud meetmeid soolise palgalõhe vähendamiseks; nõuab tungivalt, et kõik liikmesriigid teeksid rohkem soolise palga- ja pensionilõhe ja töötamist takistavate tegurite vähendamiseks; palub komisjonil koostada direktiiv töötasude läbipaistvuse kohta, et kaotada kiiresti sooline palgalõhe;

9. peab ülimalt kahetsusväärseks, et ei täideta Barcelona eesmärki saavutada lapsehoiuteenuste 90 %-line kättesaadavus laste puhul, kelle vanus on kolme aasta ja kohustusliku kooliea vahel; nõuab tungivalt kõikidelt liikmesriikidelt suuremaid jõupingutusi, et parandada töö- ja eraelu tasakaalu ning tagada taskukohase lapsehoiu, väikelastehoiu ja pikaajalise hoolduse kättesaadavus; kutsub liikmesriike üles parandama nendes teenusevaldkondades (sh tervishoiuteenuste osas) koolitust ja töötingimusi; kutsub liikmesriike üles täielikult ja kiiresti rakendama hiljuti vastu võetud direktiivi lapsevanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalu kohta ning julgustama mehi võtma rohkem perepuhkust;

10. võtab teadmiseks riigispetsiifilised soovitused avatud, dünaamilise ja konkurentsile avatud ühtse turu loomiseks, mis on tootlikkuse edendamise, majanduskasvu soodustamise ja tööhõivevõimaluste pakkumise keskne tegur; rõhutab, kui oluline on sellega seoses jõukuse kasvu õiglane jagunemine; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles ergutama tootlikkust reformide abil, mis kaotavad asjatu reguleerimise; juhib tähelepanu asjaolule, et investeeringud tööohutusse ja -tervishoidu suurendavad lisaks töökohtade kvaliteedi ja töötajate heaolu parandamisele ka Euroopa majanduse tootlikkust ja konkurentsivõimet;

Neljapäev, 10. oktoober 2019

11. juhib tähelepanu vajadusele võidelda vanuselise diskrimineerimise vastu tööturul ning selleks näiteks vähendada noorte ja vanade vahelist lõhet, suurendada, ka avalikus sektoris, teadlikkust võrdse tööalase kohtlemise direktiivist ([30]), tagada elukestva õppe võimaluste kättesaadavuse kohandatud koolituse ja kursuste abil, vähendada pensionilõhet ning suurendada vanemaealiste ELi kodanike liikuvust ja kutseoskuste vahetamise programme; märgib, et vanemaealised ja madalama kvalifikatsiooniga töötajad osalevad elukestva õppe programmides teistest palju väiksema tõenäosusega; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema rohkem selle suundumuse muutmiseks; on seisukohal, et tuleb pöörata rohkem tähelepanu vanemaealistele töötajatele ja poliitikale, mis rohkem toetab ja võimaldab elukestvalt aktiivset ühiskonda, olles eelkõige suunatud enam kui 50 aasta vanustele töötajatele;

12. rõhutab vajadust võidelda rahvusliku diskrimineerimise vastu tööturul ning vähendada rahvusepõhist palga- ja pensionilõhet; tõrjutuse ohu leevendamiseks kutsub komisjoni üles koostama pikaajalist planeerimisstrateegiat rahvusvähemuste lõimimiseks tööturule; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama võitlust rahvusest ning rahvusvähemusse või vähemuskeelerühma kuulumisest tingitud diskrimineerimise vastu, tõstes sel eesmärgil teadlikkust, rakendades mitmekesisuse strateegiaid ning kogudes ja analüüsides usaldusväärseid liigendatud andmeid diskrimineerimise kohta;

13. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama jõupingutusi, et tööturule paremini kaasata selliseid tööturust kõige kaugemale jäävaid rühmi nagu üksikvanemad, mitteametlikud hooldajad, pikaajalise haiguse, puuete, tervisepro-bleemide või keeruliste krooniliste haigustega inimesed, sisserändajad ja pagulased ning rahvus- ja usuvähemused, ja lõimida nad paremini ühiskonda;

14. peab tervitatavaks edusamme, mis on saavutatud Euroopa puuetega inimeste strateegiaga 2010–2020 ja eelkõige juurdepääsetavust käsitleva direktiiviga (EL) 2019/882 ([31]); rõhutab, et saavutada on vaja siiski veelgi rohkem; peab äärmiselt kahetsusväärseks, et puudega inimesed on tööhõive, hariduse ja sotsiaalse kaasatuse osas püsivalt ebasoodsas olukorras; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jätkama erimeetmete väljatöötamist tööhõive, hariduse ja sotsiaalpoliitika raames, et tagada puude, pikaajaliste haiguste ja krooniliste haigustega inimeste, sealhulgas vaimse tervise häirete ja psühhosotsiaalse puudega inimeste tõhus kaasamine; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles minema kaugemale toetusmeetmetest ning looma rohkem tööga seotud stiimuleid, paremat juurdepääsetavust ja mõistlikke abinõusid ([32]), kasutades sealhulgas täielikult ära digiteerimise pakutavaid majandusliku ja sotsiaalse kaasamise võimalusi;

15. märgib, et uusi tööhõivevorme tekib järjest rohkem, kaasa arvatud ümberkujundamine, mille on toonud kaasa digiteerimine ja automatiseerimine; rõhutab, et sellised suundumused toovad nii hüvesid kui ka probleeme; rõhutab elukestva õppe poliitika tähtsust töötajate ettevalmistamisel tööturu muutustele; rõhutab sotsiaaldialoogi tähtsust, eriti edasiste strateegiate väljatöötamisel nende probleemide lahendamiseks; märgib, et selline ümberkujundamine võib viia ebatüüpiliste ja ebakindlate töösuheteni; märgib murega, et ebatüüpilistel töötajatel ja füüsilisest isikust ettevõtjatel ei ole piisavat juurdepääsu sotsiaalkaitsesüsteemidele või see puudub üldse, sealhulgas tasustatav puhkus; rõhutab, et fiktiivse füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemine on püsiv probleem, millega tuleb tegeleda; kutsub liikmesriike üles rakendama

([30]) Nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiiv 2000/78/EÜ, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel (EÜT L 303, 2.12.2000, lk 16).

([31]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/882 toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta (ELT L 151, 7.6.2019, lk 70).

([32]) ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis öeldakse järgmist: „mõistlikud abinõud – vajalikud ja asjakohased teisendused ja kohandused, mis ei ole ebaproportsionaalselt ega alusetult koormavad ning on konkreetsel juhul vajalikud, et tagada puuetega inimestele kõigi inimõiguste ja põhivabaduste teostamine või kasutamine teistega võrdsetel alustel“ (https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CRPD/Pages/ConventionRightsPersonsWithDisabilities.aspx); Võrdse tööalase kohtlemise direktiivi artiklis 5 on öeldud: „Et tagada puuetega inimeste võrdse kohtlemise põhimõtte järgimine, nähakse ette mõistlikud abinõud. See tähendab seda, et tööandjad võtavad asjakohaseid, konkreetsel juhul vajalikke meetmeid, et võimaldada puuetega inimesel tööle pääseda, töös osaleda või edeneda või saada koolitust, kui sellised meetmed ei põhjusta tööandjale ebaproportsionaalselt suurt koormust. Kui asjaomase liikmesriigi invaliidsuspoliitika raames kohaldatavad meetmed on piisavalt heastavad, ei ole see koormus ebaproportsionaalselt suur“ (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32000L0078&from=EN); Komisjoni veebisaidil on kirjas: „Mõistlikud abinõud tähendab mis tahes muudatust töös või töökeskkonnas, mida on vaja, et puudega isik saaks tööle pääseda, tööd teha ja selles edeneda või koolituses osaleda“ (https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=147).

meetmeid nende probleemide lahendamiseks, eelkõige järgides nõukogu 6. detsembri 2018. aasta soovitust töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate sotsiaalkaitse kättesaadavuse kohta; peab seda soovitust tervitatavaks, kuna sellega on tehtud esimene samm, kuid rõhutab, et kõigile juurdepääsu tagamiseks sotsiaalkaitsele tuleb saavutada veel rohkem;

16. märgib, et töötamine internetiplatvormides on ELis viimase kahe aasta jooksul kasvanud enam kui 25 %, sellega on hõlmatud kuni 5 miljonit töötajat ning kolmandik kõigist platvormipõhistest tehingutest tehakse piiriüleselt; juhib tähelepanu sellele, et platvormitöötajad on sageli sotsiaalkaitsesüsteemidega katmata; rõhutab, et komisjon ja liikmesriigid peaksid koguma platvormitöötajate arvu, nende tööhõiveseisundi, töö sisu ja sissetuleku kohta paremaid ja ühtlustatumaid andmeid; nõuab kooskõlastatud ELi algatust tagamaks, et kõigil platvormitöötajatel oleks juurdepääs sotsiaalkindlustusele ning neile oleksid tagatud kõik sotsiaal- ja tööalased õigused olenemata tööalasest staatusest, ning et kollektiivlepingute kohaldatavust laiendataks platvormitöötajatele;

17. rõhutab, et uus kommunikatsioonitehnoloogia ja töökorralduse paindlikkus võivad sageli tuua kaasa pikema tööaja ning töö, eraelu ja isikliku aja kattumise; juhib eriti tähelepanu vajadusele kehtestada õigus end n-ö digitaalselt välja lülitada ning uurida selliseid nähtusi nagu ajanappus ja õigus otsustada oma tööaja üle;

18. rõhutab, et haridus- ja koolitussüsteem tuleb ümber kujundada, et kasutada täielikult ära digitaliseerimise ja majanduse keskkonnahoidlikumaks muutmise võimalusi ning arendada oskusi, sh nn pehmeid oskusi, ja pädevusi, mida on vaja tööturu nõudmistele vastamiseks ning tänase ja homse päeva majanduslike, sotsiaalsete ja ökoloogiliste probleemide lahendamiseks; on seisukohal, et oskuste nappus ja mittevastavus võib olla tõsine investeerimistakistus; rõhutab, et vajalike oskuste omandamiseks on vaja parandada hariduse ja koolituse, sealhulgas kutseõppe kvaliteeti, kättesaadavust, kaasavust, taskukohasust ja juurdepääsetavust, ning parandada kvalifikatsioonide vastastikust tunnustamist; rõhutab, et oluline on motiveerida ettevõtteid koolitusse suuremaid investeeringuid tegema; rõhutab, et haridusse investeerimine on sotsiaalse ühtekuuluvuse jaoks äärmiselt tähtis; rõhutab, kui oluline on tegeleda kooli poolelijätjate küsimusega; kutsub liikmesriike üles järgima kaksikstrateegiat ehk muutma tavahariduse kaasavaks ja pakkuma eriprogramme kõige haavatavamatele; kutsub liikmesriike üles suurendama ja ergutama investeerimist oskuste täiendamisse ja ümberõppesse ning põhjalikku digioskuste ja kutse- ja ettevõtlusoskuste koolitusse, võttes arvesse üleminekut digitaalsele ja keskkonnahoidlikumale majandusele, kuid samuti vajadust kvalifitseeritud tehnilise personali järele paljudes riikides ja piirkondades; rõhutab, et inimväärsete töö- ja tööhõivetingimuste loomine on kvalifitseeritud töötajate ligitõmbamiseks ülioluline;

19. nõustub komisjoniga, et digiteerimisega tegelemiseks on vaja õigeaegseid pingutusi, et EL tervikuna peab protsessi kiirendama ning vaja on paremini kooskõlastada liidu, liikmesriikide ja regionaalpoliitikat, koondada investeeringute suurendamiseks avaliku ja erasektori vahendeid ja luua parem koostoime digimajanduses ja ühiskonnas; rõhutab, et tagada tuleks teenuste tulemuslik ja õiglane digiüleminek ning kedagi ei tohiks kõrvale jätta; rõhutab, et digitaalse kirjaoskuse programmides tuleks käsitleda eraelu puutumatuse ja andmekaitse küsimusi;

20. on veendunud, et kliimamuutustega seotud probleemid ja üleminek keskkonnahoidlikumale majandusele eeldavad ühiskonna, töötajate ja ettevõtjate toetamist, et aidata neil nende pöördeliste muutustega kohaneda, pöörates erilist tähelepanu kõige enam mõjutatud piirkondadele, täiustades koolitust ja haridust, et kohandada oskusi ja luua keskkonna- ja digisektoris uusi töökohti; nõuab, et erilist tähelepanu pööratаks ühiskonna kõige haavatavamatele rühmadele, sealhulgas vaesuse ja/või äärmise materiaalse puuduse ohus olevatele inimestele;

21. rõhutab, et oskuste parem kasutamine ja arendamine on seotud lisaväärtuse ja konkurentsivõime loomisega ning peaks olema sellise ELi poliitika keskmes, mille eesmärk on edendada majanduskasvu oskustesse investeerimise kaudu; juhib tähelepanu asjaolule, et kuigi oskused on majanduskasvu jaoks vajalik tingimus, ei piisa ainult nendest; nõuab seetõttu, et pärast kooliharidusse ja koolitusse investeerimist tuleks võtta täiendavaid meetmeid, et luua ja kujundada tööturul kvaliteetseid töökohti, mis töötajate oskusi maksimaalselt ära kasutaks;

Neljapäev, 10. oktoober 2019

22. väljendab muret selle pärast, et Euroopas on püsivalt suur arv inimesi, kellel puudub elementaarne arvutus- ja kirjaoskus, kuid need oskused on ühiskonnas ja tööturul aktiivse osalemise põhinõue; kutsub liikmesriike üles võtma jõulisi meetmeid, et parandada põhioskuste koolitust, eelkõige ühiskonna kõige tõrjutumatele rühmadele; rõhutab, kui oluline on kindel mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimise kord, et tagada oskuste ja pädevuste võimalikult ulatuslik tunnustamine ning suurendada eri haridus- ja koolitusvormide vahelist paindlikkust;

23. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles pakkuma stiimuleid ja säilitama tehnilist abi, et suurendada tööhõiveprogrammide kaudu noortele inimväärse töö pakkumise võimalusi, toetada noori ettevõtjaid EntreCompi kaudu, kvaliteetsete õpipoisiõppe programmide kaudu ning keele- ja kutseõppega, sealhulgas liikmesriikide koolide õppekavade kaudu, tehes tihedat koostööd ettevõtjate ja teadusringkondadega ja muude asjaomaste sidusrühmadega;

24. kutsub liikmesriike üles tugevdama ja ajakohastama riiklikke tööturuasutusi igal territoriaalsel tasandil ettevõtjate pideva koolitamise, kõrgelt spetsialiseerunud nõustajate ja juhendajate kaasamise ning iga tööturu kategooria jaoks sihipärase poliitika rakendamisega;

25. rõhutab, et liidu sotsiaalsetel ja majanduslikel eesmärkidel peaks olema järgmises eelarves võrdne prioriteet ja tagatud rahalised ressursid ning Euroopa poolaasta protsessi tuleks tõhustada, et see hõlmaks kogu oma tsükli jooksul sotsiaalset mõõdet, kaasates sotsiaalpoliitika küsimustega tegelevad ELi ja liikmesriikide pädevad organid; nõuab komisjonilt euroala liikmetele mõeldud riigipõhiste soovituste tõhustamist ja maatriksiraamistiku loomist, milles analüüsitaks Euroopa sotsiaalõiguste sambaga seotud sotsiaalpoliitikat (nagu kaasav haridus, tervishoid, toitumine, tööhõive, eluase ja sotsiaalsete õiguste säilitamine) sotsiaalsete segmentide kaupa (nt lapsed, noored, eakad, vähemused, sisserändajad, puudega inimesed), millega antaks palju täpsem ülevaade liikmesriikide majanduslikust ja sotsiaalsest olukorrast ning uuritaks, millist mõju avaldab selle uue riigipõhiste soovituste elemendi võimalik laiendamine euroalasse mittekuuluvatele liikmesriikidele; juhib tähelepanu sellele, et riigipõhised soovitused peaksid olema kooskõlas ELi majanduslike, sotsiaalsete ja keskkonnaalaste eesmärkidega ning üksteist pigem tugevdama kui omavahel vastuollu minema; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles määratlema Euroopa kestlikku strateegiat, et üheskoos lahendada sotsiaalsed, majandus- ja kliimaprobleemid; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama sotsiaalseid õigusi, esitades õigusaktide ettepanekuid, sealhulgas vajaduse korral ja pärast läbivaatamist rahastamisvahendite ettepanekuid, et rakendada vastavalt aluslepingutes sätestatule oma pädevuste piires Euroopa sotsiaalõiguste sammast;

26. peab väga oluliseks Euroopa Liidu sotsiaalse mõõtme määratlemist ja viimistlemist; on seisukohal, et selleks tuleb täielikult tagada õigus inimväärsetele elamistingimustele, sobivale eluasemele, tõhusale ja kättesaadavale tervishoiusüsteemile ja pikaajalisele hooldusele;

27. rõhutab, et hästitoimiv sotsiaalne dialoog on peamine töötingimuste kujundamise vahend, kaasates eri tasanditel erinevaid osalejaid, ning et see tasakaalustab töötajate ja tööandjate huve ning aitab kaasa nii majanduslikule konkurentsivõimele kui ka sotsiaalsele ühtekuuluvusele; kutsub liikmesriike üles veelgi tugevdama sotsiaalset dialoogi kogu Euroopas, et tasakaalustada töösuhteid ja vajaduse korral tugevdada kollektiivläbirääkimiste võimalusi;

28. taunib asjaolu, et vaesus on endiselt lubamatult suur; rõhutab, et majanduslanguse ajal on vaesuse oht suurem; rõhutab, et kuigi vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus elavate inimeste arv vähenes ELis 2017. aastal jätkuvalt, oli 2017. aastal selles ohus üle kogu liidu ligikaudu 113 miljonit inimest ja euroalal 74 miljonit inimest; peab kahetsusväärseks, et strateegia „Euroopa 2020“ vaesuse vähendamise eesmärki ei suudeta tõenäoliselt täita; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid vajalikke meetmeid vaesuse, sealhulgas palgavaesuse ja haavatavate rühmade vaesuse vähendamiseks; rõhutab vajadust kaotada laste vaesus ja kutsub komisjoni üles esitama õigusakti ettepanekut Euroopa lastegarantii rakendamiseks; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid edendaksid õigustepõhist vaesusevastast strateegiat, mis põhineb integreeritud aktiivsel kaasamisel, ühendades sotsiaalsete põhiõiguste rakendamise, kvaliteetsed teenused ning õiglase ja äraelamist võimaldava palgaga töökohad; kutsub liikmesriike üles töötama välja meetmeid ja strateegiaid kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste sambaga, et käsitleda nende inimeste sotsiaalseid vajadusi, kelle jaoks tööturg ei ole juurdepääsetav;

29. rõhutab, et inimväärsete töökohtade loomine, piisava sotsiaalkaitse kättesaadavus sõltumata töösuhte või lepingu liigist, palgakasv ja hästi rahastatud kvaliteetsed avalikud teenused, sh haridussüsteemid ja kättesaadavad elukestva õppe pakkumised aitavad oluliselt vähendada ebavõrdsust ning vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohtu ning parandada inimeste tervist ja heaolu; tunneb heameelt sotsiaalsiirete märkimisväärse mõju üle vaesuse vähendamisele; peab siiski

kahetsusväärseks, et see ei kajastu kõigi liikmesriikide riiklikus poliitikas; rõhutab, kui oluline on strateegia „Euroopa 2020" läbipaistev hindamine, eelkõige vaesuse vähendamise valdkonnas, ning 2020. aasta järgse sotsiaalse ja kestliku strateegia väljatöötamine, milles seatakse prioriteediks vaesuse kaotamine ja toetatakse Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamist ning kestliku arengu eesmärkide saavutamist sisukate dialoogiprotsesside kaudu ELi ja liikmesriikide tasandil kodanikuühiskonnaga ja inimestega, kellel on vaesusega otsene kokkupuude;

30. märgib, et 2017. aastal oli ELis vaesuse ohus 9,4 % kõigist töötajatest ning paljudes liikmesriikides suureneb palgavaesus; rõhutab, et palgavaesus on sotsiaalse ebaõigluse põhinäitaja, ja usub, et äärmiselt oluline on suurendada töötajate ostujõudu, tugevdada kollektiivläbirääkimisi ja määratleda kõigi töövormide jaoks tugev ja ühtlustatud õiguste ja kaitse süsteem; nõuab tungivalt, et liikmesriigid võtaksid otsustavaid meetmeid selle tagamiseks, et inimesed saaksid oma palgaga endale ja perele inimväärset elu lubada; kutsub komisjoni üles esitama õigusakti, millega tagatakse, et igal liidu töötajal on õiglane miinimumpalk, mille võib kehtestada kas vastavalt riigi traditsioonidele või kollektiivlepingute või õigusnormide kaudu;

31. on seisukohal, et ajutiste ja ebakindlate töökohtade levik võib avaldada ohtlikku mõju pensionide piisavusele, eelkõige noorte põlvkondade puhul, kelle karjäär ja sotsiaalmaksete tasumine sageli katkevad, ning ka sotsiaalkindlustussüsteemide stabiilsusele;

32. märgib, et mitme liikmesriigi ülekoormatud eluasemeturud kujutavad endast murettekitavat arengut ning sellel on kahjulikud tagajärjed eelkõige madala sissetulekuga ja teatavates piirkondades elavatele inimestele; kutsub liikmesriike üles suurendama komisjoni soovituste (vähendada tarne kitsaskohti, kaotada moonutused ja vähendada maksusüsteemi põhjustatud kallutusi) järgimisel tehtavaid pingutusi ning võtma meetmeid kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste samba 19. soovitusega;

33. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kasutama Euroopa poolaastat paremini selleks, et jälgida ja toetada edasiminekut eluaseme taskukohasuse parandamisel ja kodutuse probleemi lahendamisel; palub komisjonil teha liikmesriikide poliitika tõhusaks koordineerimiseks ettepanek sotsiaaleluruumide ja taskukohase eluaseme Euroopa raamistiku kohta;

34. märgib, et sotsiaal- ja tervishoiuteenused on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastase võitluse toetamisel väga olulised; märgib murega, et enamik liikmesriike on saanud oma riiklike tervishoiusüsteemide tulemuslikkuse, juurdepääsetavuse ja kestlikkuse parandamiseks riigipõhiseid soovitusi; kutsub liikmesriike üles suurendama pingutusi oma tervishoiusüsteemide kättesaadavuse, juurdepääsetavuse, taskukohasuse, kvaliteedi ja kulutasuvuse tagamiseks; rõhutab ennetuse ja tervise edendamise kampaaniate tähtsust, eelkõige ebasoodsas olukorras elanikerühmadest pärit noortele; kutsub liikmesriike üles investeerima sellesse, et ennetus oleks nende tervishoiupoliitikas prioriteet; nõuab nii füüsilise kui ka vaimse tervise edendamise kampaaniate aktiivset jätkamist; tuletab meelde, kui oluline on hõlbustada haigusest taastuvate tööealiste inimeste naasmist tööturule; kutsub liikmesriike üles investeerima igas vanuses inimeste hooldusteenustesse, et jätkata tööd 2002. aasta Barcelona lastehoiueesmärkide täitmiseks ning töötada välja eakate ja ülalpeetavate inimeste hoolduseesmärgid;

35. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja konkreetseid järelmeetmeid seoses vaimse tervise ja heaolu Euroopa tegevusraamistiku ning ELi vaimse tervise ja heaolu tegevuskavaga; on veendunud, et need meetmed peaksid hõlmama vaimse tervise edendamist ja probleemide ennetamist ning olema kooskõlas muude poliitikavahenditega, et vähendada vaimset tervist määravaid sotsiaalseid tegureid;

36. rõhutab, kui oluline on hoolikalt jälgida ja vajaduse korral läbi vaadata liidu vahendid, et tagada tulemuslik rahastamine kooskõlas ELi eesmärkidega; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võitlema igasuguse liidu vahenditega seotud väärkasutamise, pettuse ja korruptsiooni vastu;

37. rõhutab, kui oluline on, et ELi audiitorite soovitusi järgitaks;

38. on veendunud, et ülemaailmse konkurentsivõime säilitamiseks ja suurendamiseks peab liikmesriikide tööturu õigusraamistik olema selge, lihtne ja paindlik ning samal ajal hoidma alal kõrgeid tööstandardeid;

39. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.